Rapport – Landsbygdsriksdagen 2018-05-18 – 2018-05-20

Det var roligt att få möjlighet att åka till Landsbygdsriksdagen i Örnsköldsvik.
Ett Örnsköldsvik som förändrats väldigt mycket sedan jag var där på en konferens någon gång på 1980-talet. Klart att Norrbottniabanan har betytt mycket för stadens utveckling från en småstad till en på något sätt modern stad med många nya byggnader nere vid hamnen. Roligt att man i alla fall sparat några lyftkranar som vittnar om att här har varit en livlig hamn. Bodde på Elit Hotell i hamnkvarteren med utsikt in emot staden och höghuset som var byggt uppe på en gammal byggning. Det var arkitektkändisen Gert Wingård som skapat den färgglade byggnaden med fågelholksbalkonger. Spanade förgäves efter Friska Viljors hoppbacke i mitt minne var den väldigt central vid mitt förra besök. Det kändes då som att hopparna landade mitt i stan. Backen finns kvar men används inte längre och den fanns någonstans däruppe vid den Järnvägsstationen. Jag var på tidig morgonpromenad med kunnig guide som berättade om stadens historia och tillkomst.

Fredagen började med utflykter i omgivningarna. Det var svårt att välja, det enda jag direkt uteslöt var båtutflykten till Ulvön, då det var dit jag åkte vid mitt förra besöka i stan. Det slutade med en riktig kulturresa, Från Världsarv till Kulturarv. Det var en resa i Nätradalen, Sidensjö. Fantastiskt att två människor från trakten har genom sparsamt leverne och aktiesparande blivit mångmiljonärer och dessutom testamenterat sina förmögenheter till de orter där de växt upp.

Hoppas att det dyker upp någon här i trakten som gjorde en liknade karriär i det tysta!

Brynge kulturområde, med riksintressena lärftmangeln och sågverket från mitten av 1700-talet, finns bevarat i originalskick från vår tidigaste industrihistoria. Utflykten tog sin början vid hamn där båten gick ut till surströmmingön Ulvön, här fanns det första konstverket, Våg – ett landmärke här vid Köpmanholmen. Här möttes vi av den gamle ägaren Hedberg, klädd i bonjour och hög hatt, till herrgården och industrierna och hans bokhållare – det skulle ta sin vanliga runda runt egendom. Det var en fantastisk promenad genom ett landskap där naturen tagit tillbaka allt – här fanns inga spår av sågverk, pappersmassaindustri eller ladugård. Här hade gått som den gamla samekvinnan en gång spått – att naturen skulle slå tillbaka. På stora tavlor kunde man med på bilder se vad som funnits här en gång och skulpturer var utplacerade på olika ställen.

Färden gick vidare efter Nätraälven till Brynge kulturområde, med riksintressena lärftmangeln och sågverket från mitten av 1700-talet, finns bevarat i originalskick från vår tidigaste industrihistoria.
Det var en riktig mangel! Vidare Drömmebygden där föreningslivet blomstrade med många aktiva föreningar.

Ja, det var en härlig dag i vacker natur, entusiastiska människor. Det är bara att konstatera att det är på landet det händer.

Jag velade lite när jag valde inspirationsresa, Mellansel lockade men det var inte dit jag åkte – men sådan tur jag hade att jag hamnade på ett seminarium med folk från Mellansel och Docksta. Vad kan man inte göra, om man har bygden bakom sig och viljan att åstadkomma något. Man bygger campingen och skapar arbeten för många ungdomar på sommaren. Alla, företag och föreningar arbetar tillsammans för bygden. Denna entusiasm smittar verkligen av sig – och jag vill åka hem och göra något. Funderar på vad som skiljer Askersund från Mellansel? Vad är det de har i byarna i Ångermanland som inte finns här? Egen sparbank i Sidensjö! Det vore något – kanske får det bli Lekbergsbanken som är vår närmaste motsvarighet.
Man skulle förstås ha en Håkki, runt om honom händer det mycket. Eller en Jackie Sjödin som på stående fot sammanfattar partiledardialogen. Det lovas mycket som alltid i sådana sammanhang.

Bland utställarna spanade jag efter bredband och telekom. Jag har varit med i bredbandsutbyggnadens första början, då den som var först till kvarn fick vara med. Nog för att jag många gånger ångrade att jag satte igång detta projekt. Det var en tid då man i princip fick sköta både administration och praktiskt arbete själv. Idag verkar det personliga engagemanget ha försvunnit – det är företag och tjänstemän som tagit över – utan lokal- och personkännedom. Det som skrämmer mig att många inte ansluter sig – de väntar på nya lösningar då allting kommer från cyberrymden. Nu är alla bekymmer glömda och vi är evigt tacksamma att vi har fiber, för idag skulle vi aldrig få det.

Det är alltid intressant att höra vad de har att erbjuda. IP-only och Telia fanns på plats. Eftersom jag bor i en trakt med långt mellan gårdarna så funderar jag på vilka planer man har för att ge alla tillgång till säker och snabb kommunikation via bredband eller vilka andra lösningar som kan finnas. IP-only är en av aktörer i Askersund och vad jag kan förstå sker utbyggnaden på kommersiella grunder – så den som bor i skogen kan nog glömma fiber. Idag kan man leva utan fiberuppkoppling, men värre är att det inte finns täckning för mobiltelefonen.
Om jag inte minns fel så pratade Ove Alm mycket om Telia och framtida tjänster. Men utan ett fungerande fibernät så har tjänsterna inte någon betydelse.

Ett annat intressant område är skoglig biokemi i norra Sverige, där man jobbar för en fossilfri framtid.
Så här på mässor kan man få en liten inblick i vad som pågår i forskningsvärlden.

Konferensen var välordnad. Förstod att det var lite problematiskt för en del att inte alla seminarier hölls på samma ställe. Men samtidigt så gav detta tillfälle att röra på sig och njuta av de vackra försommardagarna. Otroligt hur smidigt dig gick att servera mat till så många. Ett minne är lunchen efter konferensens avslutning. Jag såg en fruktansvärt lång kö framför mig och undrade lite försiktig om jag skulle hinna med att både äta och ta mig till tåget i tid. Någon sa att jag skulle gå före i kön. Inte riktigt mitt sätt, men jag var hungrig och visste att på tåget fanns det inget att äta, så jag skyndade för mig en lång rad och väl framme vid maten så berättade jag att jag hade bråttom för att hinna till hotell och hämta väska och sedan gå till järnvägsstationen. Jag blev nästan frampuffade i kön! Alla var så välvilliga.

Till sist – det är alltid roligt att möta nya människor, se vad andra åstadkommit och lära sig nytt.

Sörbytorp, Askersund

2018-07-22

Anita Karlsson